

અક્ષરધામનું સુખ

ગઢડામાં શ્રીજી મહારાજે એક ભક્તને કહ્યું જે તમે અક્ષરધામમાં જઈ આવો. ત્યારે તે ભક્ત સમાધિ કરીને પ્રથમ બદ્રિકાશ્રમમાં ગયા. ત્યાં આપણા સાધુ, પાળા, બ્રહ્મચારી, હરિભક્ત તેનેદીઠા. ત્યારે તેને પૂછ્યું જે, 'શ્રીજી મહારાજ ક્યાં છે ?' ત્યારે એ સર્વે બોલ્યા જે, 'આ નરનારાયણ છે તેજ મહારાજ છે.' ત્યારે હરિભક્તે કહ્યું જે, 'હું મહારાજને ઓળખું છું.' પછી ત્યાંથી દર્શન કરીને શ્વેતદ્વીપમાં ગયો. ત્યાં પણ આપણા સાધુ, બ્રહ્મચારી હતા તેને કહ્યું કે, 'શ્રીજી મહારાજ ક્યાં છે ?' ત્યારે તે બોલ્યા જે, 'આ વાસુદેવ છે તે જ મહારાજ છે.' ત્યારે તે બોલ્યો જે, 'હું મહારાજને ઓળખું છું.' પછી ત્યાંથી વૈકુંઠમાં ગયો. ત્યારે ત્યાં પણ આપણા સાધુ આદિક દીઠા. ત્યારે તેને કહ્યું જે, 'શ્રીજી મહારાજ ક્યાં છે ?' ત્યારે તેમણે કહ્યું જે, 'આ લક્ષ્મીનારાયણ છે તેજ મહારાજ છે.' ત્યારે તેણે કહ્યું જે, 'હું મહારાજને ઓળખું છું.' પછી ત્યાંથી તે ભક્ત ગોલોકમાં ગયો. ત્યારે ત્યાં પણ આપણા સાધુ આદિકને દીઠા. ત્યારે તેમને પૂછ્યું જે, 'મહારાજ ક્યાં છે ?' ત્યારે તે બોલ્યા જે, 'આ શ્રીકૃષ્ણ છે તેજ મહારાજ છે.' ત્યારે તેણે કહ્યું જે, 'મહારાજને હું ઓળખું છું માટે આ શ્રીજી મહારાજ નહિ.' ત્યાર પછી તે ભક્ત અક્ષરધામમાં ગયો ને ત્યાં અનંત કોટિ મુક્ત તેમણે સેવ્યા હતા એવા જે શ્રીજી મહારાજ તેમને દીઠા ને ત્યાં આપણા સાધુ, બ્રહ્મચારી, પાળા, સત્સંગી તે સર્વેને શ્રીજી મહારાજની સેવામાં દીઠા. ત્યાર પછી તેભક્તને શ્રીજી મહારાજે પૂછ્યું જે, 'ક્યાં ક્યાં ધામ જોતા આવ્યા ?' ત્યારે તે ભક્તે કહ્યું જે, 'હેમહારાજ ! આપણા બ્રહ્મચારી, સાધુ, પાળા, સત્સંગી તે બદ્રિકાશ્રમમાં, શ્વેતદ્વીપમાં, વૈકુંઠમાં તથા ગોલોકમાં ઘણા દીઠા તે પણ તે આંહી કેમ ન આવ્યા?' ત્યારે શ્રીજી મહારાજે કહ્યું જે, 'અમને તે તે ધામના પતિ જાણ્યા તે માટે ત્યાં જઈને રહ્યા છે ને આ સર્વેએ અમને સર્વ અવતારના અવતારી જાણ્યા ને સર્વ ધામ થકી પર જે બ્રહ્મ મોહોલ તેના પતિ અમને જાણ્યા, તે માટે એમને અમે અક્ષર જેવા કર્યા છે. અને પૂર્વના અવતાર જેવા અમને જાણ્યા તે માટે અમને તે તેઅવતાર જેટલું ઐશ્વર્ય આપ્યું છે. ને તે તે ધામના પતિ અમને જાણીને તે તે ધામમાં રહ્યાં છે. ને તે જોઅમે પંડે જઈને કહીએ તો પણ ન માને એવો એને નિશ્ચય છે.' પછી તે ભક્તને સમાધિમાંથી શ્રીજી મહારાજ જગાડતા હતા. પછી શ્રીજીમહારાજે તે ભક્તને કહ્યું જે, 'તમે જે દીઠુંતે સર્વ આ સંત મંડળની આગળ કહો.' ત્યારે તે ભક્તે જેમ દીઠું હતું તેમ આ સંત મંડળ આગળ કહ્યું. પછી સર્વે પરમહંસે કહ્યું જે, 'હે મહારાજ ! તમે કૃપા કરીને તમારા સ્વરુપનો જેમ છે તેમ અમને સર્વોપરિ નિશ્ચય થાય તેવું કહો!' પછી શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે, 'અક્ષરાતીત એવા જે આ પ્રગટ પુરુષોત્તમ ભગવાન તે અનંત અક્ષર મુક્તે સેવ્યા થકા પોતાના અક્ષરધામને વિષે સદાય બિરાજમાન છે. તેમણે સૃષ્ટિ સમે અક્ષર સામું જોયું ત્યારે તે અક્ષરે અનંત કોટિ મુક્ત સામું જોયું. ત્યારે તે મુક્તમાંથી એક પુરુષ ઉભો થયો. પછી તે પુરુષે માયા સામું જોયું. પછી માયામાંથી અનંત પુરુષાદિક થયા. તે અક્ષર પુરુષ અનેક રુપે કરીને તેમાં પ્રવેશ કરે છે, અનેક રુપે કરીને સર્વેની રક્ષા કરે છે, અનંત પાર્ષદ, શક્તિયું, ઐશ્વર્ય સેવ્યા થકા પોતાના ધામને વિષેજ રહે છે ને બીજે રુપે કરીને પુરુષોત્તમની સેવા કરે છે. એ પ્રકારે એને વિષે અનેક

મારી શ્યામતા હતી તે પુરુષમાં ગઈ ને પુરુષનો પ્રકાશ હતો તે મારામાં આવ્યો.’ પછી અમને વિચાર થયો જે આંહી સાધુને રાખવા તે પણ ઠીક નહિ. કેમજે કાળા કરી નાખે. પછી ત્યાંથી અમે અક્ષરધામમાં ગયા. તે અક્ષરધામના મુક્તે અમારી બહુ પ્રકારના ઉપચારે કરીને પૂજા કરી, તથાસ્તુતિ કરીને બેઠા. પછી તે મુક્તને અમોયે કલ્પું જે, ‘અમે મૃત્યુ લોકને વિષે પધાર્યા હતા ત્યારે ત્યાંના મનુષ્ય તથા સંતે બહુજ તપ કરીને અમને રાજી કર્યા છે. તે માટે તેમના અર્થે અમે ધામ જોવા ગયા હતા કે જે ધામમાં બહુ સુખ હોય તે ધામમાં તેને રાખીયે. તેથી અમે બદ્ધિકાશ્રમ તથા શ્વેતદ્વિપ તથા વૈકુંઠ, ગોલોક એ આદિક ધામ જોયાં પણ તે ધામને વિષે ઉપાધિયે રહિત એવું ભગવાનને ભજવાનું સંપૂર્ણ સુખ દીકું નહિ. તેથી અમે આંહી પધાર્યા છીયે. ત્યારે તે મુક્તે કલ્પું જે, ‘આ ધામ તમારું છે ને અમો પણ તમારા છીયે માટે તે સાધુને આંહી લાવીને તમારી મૂર્તિનું સુખ આપો.’ એમ અક્ષરધામના મુક્ત બોલ્યા. ત્યાર પછી અમે અક્ષરધામમાંથી આંહી આવ્યા. અને સર્વસંતને કલ્પું જે તમારે અર્થે અક્ષરધામ જોઈને આંહી આવ્યા છીયે તે માટે આપણા પરમહંસ તથાસત્સંગી એ સર્વને તો એમ નિશ્ચય કરવો જે આપણે તો એ અક્ષરોપ મુક્તની પંક્તિમાં મળવું છે ને અક્ષરધામમાં જઈને અખંડ ભગવાનની સેવામાં હજુર રહેવું છે પણ નાશવંતને તુચ્છ એવું જે માયિક સુખ તેને ઈચ્છવું નથી ને એમાં કોઈ ઠેકાણે લોભાવું નથી એવો દ્ઢ નિશ્ચય રાખીને સર્વે અવતારના અવતારીને અક્ષરધામના પતિ શ્રી પુરુષોત્તમ ભગવાન પ્રત્યક્ષ મળ્યા છે માટે તે પુરુષોત્તમ ભગવાનની ઐકાતિક ભક્તિ નિરંતર કરવી. ત્યાર પછી મુક્તાનંદ સ્વામીયે પૂછ્યું જે, ‘હે મહારાજ ભગવાનનું અક્ષરધામ કેવું છે ?’ ત્યારે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે, ‘તે ભગવાનનું ધામતો સનાતન છે. નિત્ય છે. અપ્રાકૃત ને સચ્ચિદાનંદ રુપ છે અને એ ભગવાનનું જેવું ધામ છે તેવું સ્થાનક અનંત કોટિ બ્રહ્માંડમાં કોઈ નથી જે જેની ઉપમા એને દઈએ. તથા ઈંદ્ર, વરુણ, કુબેર તથાશિવ, બ્રહ્મા, વૈરાટ તથા પ્રધાન પુરુષ, પ્રકૃતિ પુરુષાદિક તેમનાં જે સ્થાનક તથા બીજા ઘણાક ભગવાનનાં સ્થાનક છે પણ એ માહિલું એકે એવું સાધન નથી જે જેને ભગવાનના અક્ષરધામની ઉપમા દઈયે. અને એ ભગવાનના અક્ષરધામને વિષે રલ્યા એવા જે ભગવાનના ભક્ત તેને જેવું સુખ છે તેવું અનંત કોટિ બ્રહ્માંડમાં કોઈને સુખ છેજ નહિ જે જેની એને ઉપમા દઈયે. ને એ ભગવાનનો જેવો આકાર છે તેવો અનંત કોટિ બ્રહ્માંડમાં કોઈનો આકાર છે નહિ જે જેની ઉપમા એને દઈયે. કેમ જો પુરુષ પ્રકૃતિ થકી ઉત્પન્ન થયા જે આકાર તે સર્વ માયિક છે ને ભગવાન છે તે અમાયિક છે ને દિવ્ય એવું જે પોતાનું અક્ષરધામ તેને વિષે સદાય વિરાજમાન છે તે અક્ષરધામને દ્રષ્ટાંતે કરીને કહીયે છીયે જે જેમ પર્વત, વૃક્ષ, પશુ, પક્ષી, મનુષ્યાદિક જે આકૃતિ તેણે સહિત એવી જે સમગ્ર પૃથ્વી તે બીલોરી કાચની હોય ને આકાશને વિષે જે સમગ્ર તારા છે તે સર્વે સૂર્ય હોય તેને તેજે કરીને સમગ્ર આકૃતિયે સહિત બીલોરી કાચની પૃથ્વી જેવી પ્રકાશમાન થાય છે ને શોભે છે, તેવી શોભાયે યુક્ત અક્ષરધામ છે. એવું જે ભગવાનનું અક્ષરધામ તેને ભગવાનની ભક્ત સમાધિને વિષે દેખે છે ને તે અક્ષરધામને વિષે સદાય ભગવાનની મૂર્તિ બિરાજમાન થાય

છે તે મૂર્તિનું જ્યારે સમાધિને વિષે ભક્તને દર્શન થાય છે તે દર્શને કરીને એવું સુખ જણાય છે જે, મેં હજાર વર્ષ પર્યન્ત સમાધિને વિષે સુખ ભોગવ્યું છે એવી રીતે ભગવાનના સ્વરુપ સંબંધી સુખ તે સમાધિને વિષે અપાર જણાય છે. ને વળી તે ભગવાનની મૂર્તિનું જે એક નિમેષ માત્રનું દર્શનતે ઉપર અનંત કોટિ બ્રહ્માંડનાં જે વિષય સુખ છે તે સર્વને વારિકેરિને નાખી દઈયે ને ભગવાનના એક રોમમાં જેટલું સુખ રસ્યું છે તેટલું સુખ તો અનંત કોટિ બ્રહ્માંડનાં વિષય સુખ ભેળાં કરીયે તો પણ તેના કોટિમા ભાગની બરોબર પણ થાય નહિ એવું અક્ષરધામને વિષે ભગવાનની મૂર્તિનું ભગવાનના ભક્તને અખંડ સુખ આવે છે. ને વળી અષ્ટ આવરણ થકી પર જે અક્ષરધામ નેતે અક્ષરધામના અનંત તેજને લીને કરી નાખે એવું એ પુરુષોત્તમના એક રોમનું તેજ છે ને એ જે સાકાર પુરુષોત્તમ તેની હે પરમહંસો! આજ તમને સર્વને સાક્ષાતકાર પ્રાપ્તિ થઈ છે ને તમોને દેહ ત્યાગ કર્યા કેડે એ ધામને હું મારા બળે કરીને સર્વને પમાડીશ પણ સાધને કરીને એ ધામ પમાતું નથી ને બીજું એ ધામને વિષે જે મુક્ત રસ્યા છે તેના દેહનો આકાર કેવો છે ? તો આ બ્રહ્માંડને વિષે જે સ્ત્રી ને પુરુષ તેનો જે આકાર છે તેવા બે લિંગથી વિજાતીય તે મુક્તનો આકાર છે, પણ સ્ત્રીના જેવો કે પુરુષના જેવો આકાર નથી. એ બેય આકારે વર્જિત બ્રહ્મમયનું છે નેતે મુક્ત ને એક પુરુષોત્તમના બે ચરણારવિદની ઉપાસના છે ને તે સાથે જ રમણ છે. ને બીજા ધામોને વિષે તો ચાર ચરણારવિદની ઉપાસના છે ને તે સાથે રમણ છે. ને સ્ત્રી છે તે પોતાના પુરુષ સાથે પણ રમણ કરે છે ને પુરુષોત્તમની જે મૂર્તિ છે તે સાથે પણ રમણ કરે છે, ને જે પુરુષ છેતે પણ પોતાની સ્ત્રીના ચરણારવિદની સેવા તત્પર થઈને કરે છે ને નવધા ભક્તિયે કરીને પુરુષોત્તમની સેવા પણ કરે છે એવી જાતની જે ઉપાસના ને ભક્તિ તે અક્ષરધામને વિષે નથી, બીજા ધામોને વિષે છે. ને તે અક્ષરધામ મારું છે, અને મુક્ત તે પણ જ્યાં લગી સ્ત્રીને સુખેકરીને યુક્ત વર્તે છે ત્યાં લગી તે મુક્તને પણ અક્ષરધામને વિષે રાખતા નથી ને તે મુક્તથી પણ અક્ષરધામને વિષે રહેવાતું નથી. પછી પરમહંસે પુછ્યું જે, ‘હે મહારાજ! કેવા ભક્ત હોય તે કેવા ધામને પામે?’ ત્યારે શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે, ‘અક્ષરરુપ પોતાના આત્માને માનીને પુરુષોત્તમ ભગવાનની મૂર્તિને અખંડ તેલધારાની પેઠે સંભારતા હોય એવા જે એકાંતિક ભક્ત તે તો અક્ષરોપ થઈને પુરુષોત્તમ નારાયણની સેવામાં હજુર રહે છે ને તે ભક્તને ભગવાન કેવું સુખ આપે છે તો જેવું ભગવાનને પોતાની મૂર્તિનું સુખ છે તેવું તે ભક્તને પણ ભગવાન સુખ આપે છે ને સાચી ઉપાસના ને એકાંતિક ધર્મ એ બે સંપૂર્ણ હોય તો તે અક્ષરને પામે છે, ને એકાંતિક ધર્મને વિષે કસર હોય તો મૂળ પુરુષને પામે છે, ને ઉપાસનામાં તથા નિર્વાસનિકપણામાં કસર હોય તો ભગવાનના ગોલોકાદિક ધામને પામે છે ને બહુ સવાસનિક હોય તો પ્રધાનપુરુષ તથા વૈરાટાદિકને પામે છે, ને ઉપાસના ને એકાંતિક ધર્મ એ બેમાં કસર હોય તો બ્રહ્માદિક જેવા થાય છે, ને ગુણબુદ્ધિવાળા હોય ને સાધુની સેવા ચાકરી કરતા હોય તો ઈંદ્ર જેવા થાય છે, ને થોડી સેવા ચાકરી કરતા હોય તો દેવતા થાય છે ને સંતનો અવગુણ જે લેસે તો તેને જમપુરી આવશે. એવી રીતે સમજણમાં ભેદે કરીને પ્રાપ્તિમાં બહુજ ફેર રહે છે.’ એવી રીતે શ્રીજી મહારાજે પરમહંસ આગળ પોતાના પુરુષોત્તમપણાના મહિમાની બહુ પ્રકારની વાર્તા કરી. ॥ ૨૩ ॥